

Sygn. akt: I Cgg 33/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2024 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Łucja Oleksy-Miszczyk
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Elżbieta Leszczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 maja 2024 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.

o naprawienie szkody

- zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz powódki A. M. kwotę 447.641,39 (czterysta czterdzieści siedem tysięcy sześćset czterdzieści jeden 39/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 marca 2024 roku;
- umarza postępowanie w zakresie żądania zapłaty ponad kwotę 509.813,81 (pięćset dziewięć tysięcy osiemset trzynaście 81/100) złotych;
- w pozostałej części powództwo oddala;
- tytułem kosztów procesu zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5.746 (pięć tysięcy siedemset czterdzieści sześć) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia prawomocności wyroku;
- nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 22.726,68 (dwadzieścia dwa tysiące siedemset dwadzieścia sześć 68/100) złotych tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Łucja Oleksy-Miszczyk

Sygnatura akt I Cgg 33/23

UZASADNIENIE

Powódka A. M. wniosła o zobowiązanie pozwanej (...) S.A. z siedzibą w K. do naprawienia szkody pochodzenia górniczego występującej na stanowiącej jej własność nieruchomości poprzez zapłatę kwoty 550.000 zł odpowiadającej aktualnej wartości technicznej budynku. Zażądała również odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 23 lutego 2023 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazała, że na skutek ujawniających się wpływów bezpośrednich i pośrednich eksploatacji górniczej prowadzonej przez pozwaną na nieruchomości ujawniły się szkody w postaci wychylenia budynku, deformacji stolarki okiennej i drzwiowej, zdepoziomowania ścian i sufitów, wychylenia przegród pionowych

oraz więźby dachowej, wychylenia całej konstrukcji budynku, dużych pęknięć na ścianach i sufitach we wszystkich pomieszczeniach budynku.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Przyznała, że nieruchomości powódki znajduje się w zasięgu wpływów górniczych i nie kwestionowała, że na nieruchomości mogły wystąpić szkody górnicze. Zakwestionowała natomiast zakres tych szkód i wysokość roszczenia. Wniosła również o oddalenie powództwa w części dotyczącej odsetek za opóźnienie od dnia doręczenia odpisu pozwu, wskazując, iż z uwagi na spór co do wysokości odszkodowania, odsetki powinny być naliczane najwcześniej od daty wydania wyroku (odpowiedź na pozew k.29 i nast.).

W toku procesu, po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa pismem z 5 marca 2024 roku (k.188-188v) powódka wniosła o zasądzenie odszkodowania stanowiącego aktualną wartość techniczną budynku w kwocie 414.482,77 zł netto wskazując, iż kwota ta winna być powiększona o Vat w stawce 23 % (łącznie 509.813,81 zł brutto) oraz o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia doręczenia pozwanej opinii budowlanej.

Na rozprawie w dniu 21 maja 2024 roku (k.204) strona powodowa sprecyzowała stanowisko, oświadczając, że cofa powództwo ponad kwotę 509.813,81 zł i wniosła o zasądzenie odsetek od 1 stycznia 2024 roku. Pozwana podtrzymała dotychczasowe stanowisko i wniosła o oddalenie powództwa (k.204).

Sąd ustalił co następuje:

Powódka jest właścicielem nieruchomości położonej w R. przy ul. (...), ale której Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) (odpis księgi wieczystej k.17 i nast.).

Nieruchomość zabudowana jest budynkiem mieszkalnym, który składa się z dwóch segmentów: części starszej – dwukondygnacyjnej (piwnica, parter), w całości podpiwniczonej, wybudowanej ok. 1952 roku; części nowszej – jednokondygnacyjnej (parter) wybudowanej ok. 1994 roku.

Nie jest sporne, że nieruchomość znajduje się na obszarze wpływów eksploatacji górniczej prowadzonej przez pozwaną i że ujawniają się na niej negatywne skutki tejże eksploatacji.

W związku z ujawnieniem się szkód charakterystycznych dla szkód pochodzenia górniczego powódka pismem z dnia 11 marca 2022 roku (k.10) zainicjowała postępowanie ugodowe i zwróciła się do pozwanej o naprawienie szkody zaistniałej na nieruchomości. W odpowiedzi pozwana zaproponowała zawarcie ugody polegającej na zapłacie jednorazowego odszkodowania pieniężnego w wysokości 235.000 zł, co zdaniem pozwanej jest równoważnością wartości odtworzeniowej budynku mieszkalnego netto pomniejszonego o stopień naturalnego zużycia (pismo z dnia 2 stycznia 2023 roku k.11). Pismem z dnia 23 stycznia 2023 roku (k.15-16) powódka zwróciła się do pozwanej o naprawienie szkody poprzez zapłatę kwoty 550.000 zł. Do zawarcia ugody nie doszło.

Jak wynika z opinii biegłej z zakresu budownictwa (k.109 i nast..) w budynku powódki występują szkody pochodzenia górniczego polegające na: pęknięciach ścian i nadporoży, pęknięciach tynków na ścianach i sufitach, deformacji i pęknięciach posadzek w piwnicy, spękaniach tynków na elewacji, deformacji obróbki na dylatacji, uszkodzeniach dachu i pokrycia dachu, odspojeniu schodów wejściowych od bryły budynku, wychyleniu budynku. Według pomiarów wychylenia budynku dokonanych przez pozwaną dnia 10 maja 2022 roku średnie wychylenie wypadkowe budynku wynosi 27,73 ‰, co stanowi dużą uciążliwość.

Uciążliwość tego stopnia można zlikwidować w drodze rektyfikacji budynku. Wykonanie wskazanych prac w przedmiotowym budynku mieszkalnym jest jednak niemożliwe ze względu na sposób posadowienia obiektu. Budynek w części starszej jest w całości podpiwniczony, natomiast w części nowszej został wybudowany jako jednokondygnacyjny – bez podpiwniczenia. Z tego względu rektyfikacja budynku jest niemożliwa technicznie. W tych warunkach wypłata odszkodowania w wysokości wartości technicznej budynku jest jedynym możliwym z celowościowego punktu widzenia sposobem naprawienia szkody. Wartość techniczna budynku powódki, czyli

wartość budynku odtworzeniowa pomniejszona o wskaźnik zużycia naturalnego, to zgodnie z niekwestionowanymi ustaleniami biegłej 414.482,77 zł netto.

Opisany stan faktyczny został ustalony w oparciu o przywołane dowody, w tym dowody z dokumentów i opinię biegłego. Wydana w sprawie opinia jest jasna, pełna i nie zawiera sprzeczności, koresponduje z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Nie była również kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd zważył co następuje:

W myśl art. 144 prawa geologicznego i górniczego właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody. Zgodnie z art. 146 ust.1 pr. geol. i górn. odpowiedzialność za szkodę ponosi przedsiębiorca prowadzący ruch zakładu górniczego, wskutek którego wystąpiła szkoda, przy czym jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 145p.g.g.) .

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie prowadzi do wniosku, iż zachodzi związek przyczynowy pomiędzy szkodą powstałą w budynku powódki (trwale wychylenie budynku), a eksploatacją górnictwą prowadzoną przez należący do pozwanej zakład górnictwa. Pozwana ponosi tym samym odpowiedzialność za szkody górnicze na nieruchomości powódki.

Zakres szkód, pozostających w związku z eksploatacją górnictwą, jak i sposób ich naprawy został wykazany dowodem z opinii biegłego z zakresu budownictwa. W myśl art. 363 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego bądź przez przywrócenie do stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Suma ta winna odpowiadać wartości poniesionej szkody.

W niniejszej sprawie wypłata odszkodowana, w wysokości wartości technicznej budynku, jest jedynym możliwym z celowościowego punktu widzenia sposobem naprawienia szkody, a koszt naprawy został oszacowany zgodnie z art. 363 § 2 k.c. w związku z art. 145 p.g.g., na łączną kwotę 414. 482,77 zł netto i nie przekracza wartości odtworzeniowej budynku. Ponieważ okoliczności sprawy nie wskazują, aby powódka była płatnikiem Vat, odszkodowanie należało powiększyć o kwotę opodatkowania. Koszty naprawy brutto, przy przyjęciu stawki Vat 8% w stosunku do budynku mieszkalnego wynoszą 447.641,39 zł. Stawka podatku Vat w wysokości 8% wynika z art. 41 ust. 12 ustawy o VAT i wiąże się z opodatkowaniem towarów i usług dotyczących dostawy, budowy, remontu, modernizacji, termomodernizacji lub przebudowy obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa mieszkaniowego. Sąd nie znalazł żadnych argumentów przemawiających za uwzględnieniem żądań powódki co do zastosowania wyższej stawki opodatkowania. Rozwiązanie takie nie znajduje oparcia w obowiązujących regulacjach prawnych, a nadto w świetle argumentacji powódki, stanowiłoby niedopuszczalne w świetle art. 362 k.c. obciążanie zobowiązanego do odszkodowania obowiązkiem naprawienia szkody w zakresie w jakim poszkodowany przyczyniłby się do jej zwiększenia.

Wobec cofnięcia pozwu w zakresie żądania zapłaty ponad kwotę 509.813,81 zł Sąd umorzył postępowanie w tej części (art. 355 k.p.c.).

O odsetkach orzeczono w oparciu o art. 481 § 1 k.c., przyjmując datę naliczania odsetek od kwoty stanowiącej wartość techniczna budynku od dnia następnego po doręczeniu pozwanej opinii z zakresu budownictwa. Ceny na podstawie których dokonano wyliczenia szkody były cenami aktualnymi na chwilę sporządzenia opinii biegłego. Zasadzenie odsetek za opóźnienie od daty wcześniejszej od sporządzenia opinii powodowałoby dwukrotna „waloryzację” należnego powódce odszkodowania – raz następowałaby ona na skutek uwzględnienia cen aktualnych na chwilę wydania opinii, drugi raz na skutek uwzględnienia roszczenia odsetkowego. Jednocześnie w ocenie Sądu wymagalność żądania ustalonego w ten sposób może powstać dopiero z chwilą doręczenia pozwanemu odpisu opinii – dopiero bowiem z tą chwilą dowiaduje się on o skonkretyzowanej wysokości żądania i ma możliwość zaspokojenia roszczenia.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. stosując zasadę ich stosunkowego rozdziału, przy uwzględnieniu, że powoda utrzymała się ze swoim żądaniem w około 81 %. Na rozliczone między stronami koszty złożyło się zastępstwo procesowe tj. 10.800 zł po każdej ze stron i zaliczka uiszczona przez pozwaną w wysokości 5.000 zł, łącznie 26.600 zł, z czego pozwaną obciąża 81 %, a co za tym idzie zasądzono od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5.746 zł. Na koszty sądowe złożyły się opłata od pozwu 27.500 zł i wydatki na biegłego 5.557,63 zł (zaliczkowane przez pozwaną w kwocie 5.000 zł). Łącznie koszty sądowe zamknęły się kwotą 28.057,63 zł, z czego przy zastosowaniu zasady stosunkowego rozdziału kosztów na pozwaną przypada 22.726,68 zł. W tej sytuacji Sąd na zasadzie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 22.726,68 zł.

SSO Łucja Oleksy-Miszczyk